

ὡς ἀστραπή, ὅμοιος πρὸς, τὸν φανταστικὸν ἵππεά τοῦ θρόλου τοῦ Βουργγελ.

* *

Τὸ σύνταγμα ἦτο ἐν τῷ πεδίῳ ἀπὸ μιᾶς ὥρας. Οἱ ἄνδρες συνδιελέγοντο καθ' ὁμίλους ἀναμένοντες τὴν ὥραν τῆς ἐπιθεωρήσεως, ὅτε διέκριναν μακρόθεν τὸν συνταγματάρχην. Μετὰ δευτερόλεπτά τινα μόλις, ἔφθασεν ἐνώπιον τῶν στρατιωτῶν, τῶν ὁποίων πολλοὶ κατὰπληκτοὶ ἐκ τῆς ἀσυνήθους ταχύτητος τοῦ ἵππου του, εἶπον καθ' ἑαυτοὺς ὡς ὁ συνάδελφός των στρατιώτης: Μπόρα ἔχομε! Νὰ ἰδοῦμε ποῦ θὰ ζεσπάσῃ!

Ἡ πρόγνωσις αὕτη δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπαληθεύσῃ. Ἐν ᾧ οἱ ἄνδρες ἔτρεχον κατεσπευμένως εἰς τὰ ὄπλα καὶ παρατάττοντο εἰς γραμμὴν, ὁ συνταγματάρχης ἔστη ἐνώπιον τοῦ κέντρου τοῦ συντάγματος. Ὁ ἀντισυνταγματάρχης, δίδων τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὀδηγίας εἰς τινὰς ἀξιωματικούς, προσέδραμε νὰ χαιρετήσῃ τὸν ἀνώτερόν του. Ἀλλὰ μεθ' ὅσῃν ταχύτητα καὶ ἂν ἔφθασε, ὁ συνταγματάρχης ὑπεδέξατο αὐτὸν διὰ τῶν λέξεων τούτων: —Βιασθῆτε δά, ὀλίγον! μιὰ ὥρα τώρα περιμένω!..

— Ἀλλὰ... κύριε ἀντισυνταγματάρχα...

— Τολμάτε, ν' ἀντιτείνετε, κύριε! νὰ μείνετε λοιπὸν ὑπὸ κράτησιν μίαν ἐβδομάδα...

Ταῦτα δ' εἰπὼν ὁ συνταγματάρχης ἐκέντησε σφοδρῶς τὸν ἵππον αὐτοῦ καὶ ἤρξατο τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ συντάγματος. Ὅτε ἐπέρανε τὸ μακρὸν τοῦτο ἔργον, ἐστράφη πρὸς τὸν ἀντισυνταγματάρχην ὅστις ἀνέμενε συγχαρητήρια τινα: «Οἱ στρατιῶται σας, κύριε, ἔχουν ἐλεεινὸν παράστημα, εἶπε. Ἄλλως τε ἡ πειθαρχία παρέλυσε. Ὁ καθείς κάμνει ὅτι τοῦ κατὰβῆ καὶ πρῶτος σείς ὁ ἴδιος δίδετε τὸ παράδειγμα. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν θὰ συμβῆ πλέον. Θὰ μείνετε ὑπὸ κράτησιν δεκαπέντε ἡμέρας»...

— Ἀλλὰ... ἤρξατο λέγων ὁ ἀντισυνταγματάρχης, μὴ δυνάμενος νὰ κρατηθῆ πλέον.

— Σιωπή! ποτὲ δὲν εἶδα ἀξιωματικὸν σὺν ἑσῶς· τί θράσος! θὰ μείνετε ὑπὸ κράτησιν ὄχι δέκα πέντε ἡμέρας ἀλλὰ ἓνα μῆνα· καὶ μὴ διαμαρτύρεσθε πλέον διότι σῶς τιμωρῶ αὐστηρότερον... Τώρα μίαν λέξιν: Εἰπέτε εἰς τοὺς ἀξιωματικούς σας ὅτι εἶμαι λίαν δυσηρεστημένος ἀπὸ τὴν στολὴν καὶ τὴν στάσιν τῶν στρατιωτῶν καὶ ὅτι, διὰ τοῦτο, καταργῶ πᾶσαν ἄδειαν μέχρι νεωτέρας διαταγῆς.

Μεθ' ὃ ἀπῆλθεν ὡς ἄνεμος ἀφείς τὸν ἀντισυνταγματάρχην τὸσφ μᾶλλον μανιώδη καὶ τεταπεινωμένον, καθόσον ἠπρὸς αὐτὸν ἐπιτίμησις ἐγένετο ἐνώπιον ὅλου τοῦ συντάγματος.

Ἀλλ' ἅμα ἐξηφανίσθη ὁ ἀνώτερος αὐτοῦ, ὁ ἀντισυνταγματάρχης ἀνέλαβε τὴν ψυχραιμίαν αὐτοῦ, καὶ καλέσας τοὺς τέσσαρας ταγματάρχας:

— Κύριοι, εἶπεν, ὁ συνταγματάρχης μοὶ ἀνέ-

θηκε νὰ σῶς διαβιβάσω τὴν δυσἀρέσειάν του διὰ τὸ παράστημα τῶν στρατιωτῶν σας. Ἐπομένως, θὰ μείνετε ὑπὸ κράτησιν ὀκτῶ ἡμέρας.

Κατὰπληξίς τῶν τεσσάρων ταγματάρχων, οἵτινες ἐπιβάλλουσιν τὴν αὐτὴν ποινὴν εἰς τοὺς λοχαγούς των.

Κατὰπληξίς τῶν λοχαγῶν, οἵτινες πράττουσι τὸ αὐτὸ πρὸς τοὺς ὑπολοχαγούς καὶ τοὺς ἀνθυπολοχαγούς των.

Κατὰπληξίς καὶ τούτων, οἵτινες καταδικάζουσιν εἰς ὀκτῶ ἡμερῶν κράτησιν τοὺς ἀνθυπασπιστάς των.

Κατὰπληξίς τῶν ὑπασπιστῶν, οἵτινες ἐπιβάλλουσι τὴν ποινὴν ταύτην εἰς τοὺς ἐπιλοχίας, οἵτινες σπεύδουσι νὰ τὴν ἐπιβάλλωσιν εἰς τοὺς λοχίας, οἵτινες πράττουσι τοῦτο εἰς τοὺς δεκανεῖς, οἵτινες ζεθυμαίνουσι κατὰ τῶν στρατιωτῶν.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ οὐδέποτε ἐν συντάγματι ἐθεάθη τοιαύτη πλήμμουρα ποινῶν. Οὐδεὶς ἀξιωματικὸς, οὐδεὶς ὑπαξιωματικὸς, οὐδεὶς στρατιώτης ἐξῆλθε τοῦ στρατώσος ἐπὶ ὀκτῶ ἡμέρας.

Ὀλόκληρος δὲ ἡ Ποτεμβούργη ἀνέκραξε: "Ὀ! τί δραστήριος ἀξιωματικὸς ὁ Σιδηράτος. Δὲν ἐνοεῖ ν' ἀφήσῃ τὴν πειθαρχίαν νὰ παραλύσῃ!..

Ἴδου ἐν τούτοις πῶς γράφεται ἡ ἱστορία!

Τὶ θὰ ἔλεγον οἱ Ποτεμβούργοι ἂν ἐμάνθανον ὅτι ὁ πολεμοχαρὴς ἐκεῖνος συνταγματάρχης μεθ' ὅλον τὸ ἀρειμάνειον ὄνομά του, ἦτο πρόβατον ὕπερ ἡ κυρία Σιδηράτου ὠδήγει ὅπως ἤθελε.

Ἡ κυρία συνταγματάρχου ἠγόρασε τὸν πέτασον αὐτῆς καὶ ἅπασα ἡ πόλις τὸν ἐθαύμασε χωρὶς νὰ ὑποπτευθῆ ὅτι οὗτος ἦτο ὁ αἴτιος τῆς τηλικαύτης ἀναστατώσεως.

Δὲν εἶνε ἄρα γε κατάλληλον, περαίνοντες τὴν ἀληθῆ ταύτην ἱστορίαν, νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸ ἀξίωμα: Πολλὰ μεγάλα ἀποτελέσματα ἔχουν μικρὰς αἰτίας;

(Μετὰφρασις).

Α...

ΑΙ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΙ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑΙ

Τὸ περὶ τῶν στρατιωτικῶν περιστέρων ζήτημα ἐλύθη ἐν Γαλλίᾳ ὀριστικῶς.

Ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις ἤρνεϊτο νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦτο. Ἐπὶ τέλους, κατορθωθέντος νὰ γείνωσι δεκατὶ δωρεὰν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως 420 περιστερὰι προερχόμενα ἐξ ὀνομαστῶν περιστεροτροφείων, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἐπεφόρτισε τὴν διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων νὰ οἰκοδομήσῃ ἐν περιστεροτροφείον, ὅπερ περατωθὲν κατὰ τὸ 1878 περιέχει πάντα τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τοιοῦτον ἴδρυμα, καὶ δύναται νὰ περιλάβῃ περὶ τὰ 200 ζεύγη περιστέρων.

Μετ' αὐτὸ ὀκτὼ περιστεροτροφεῖα ὀργανώθησαν ἐν Παρισίοις, Βιγκέναις, Μασσαλίᾳ, Περπιγιάν, Βερδούν, Τούλ, Βελφόρ καὶ Λίλλη πρῶτοντος διευθετηθέντα καὶ κατοικισθέντα. Πίστως εἰς 100,000 δραχ. ἐγγράφεται κατ' ἔτος εἰς τὸν προϋπολογισμόν διὰ τὰς περιστεράς καὶ τὸν ὀπτικὸν τηλεγράφων. Τέλος ἡ κυβέρνησις ἔθηκε τὰ πάντα εἰς ἐνέργειαν, ὡς ἐν Αὐστρίᾳ, ὅπως ἐνθαρρύνῃ τὴν ὑπὸ ἰδιωτῶν ἀνατροφὴν τῶν ταχυδρομικῶν περιστερῶν, καὶ ζεύγη τοιούτων ἐχορηγήθησαν δωρεὰν εἰς στρατιωτικούς, ὡς καὶ εἰς πολιτάς ἀνεγνωρισμένης τιμιότητος.

Ἐσχάτως, εἰς τὰ μεγάλα γυμνάσια τοῦ θου σώματος, ἰδιῶται εἶχον παραχωρήσει περιστεράς ἀνατρεφόμενας ὑπ' αὐτῶν, ἵνα ἐκτελέσωσι τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν καὶ βραβεῖα ἀπενεμήθησαν εἰς αὐτάς. Πρό τινος δὲ ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως εἰς τὰς διαφόρους πόλεις ἰδιαιτεροῦ ἀξιωματικὸς ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς κέντρον ἐνώσεως τῶν περιστεροφίλων Ἑταιριῶν μετὰ παντὸς ἀσχολουμένου εἰς τὴν ἀνατροφὴν περιστερῶν, καὶ ἐκ τῆς συνενώσεως ταύτης προκύψῃ οἰονεὶ ἐφεδρεία τις, εἰς τὴν ὅποιαν νὰ δύναται ἡ κυβέρνησις νὰ προστρέχῃ ἐν καιρῷ ἀνάγκης. Ἡ ἀποστολὴ τὴν ὅποιαν ἀνέλαβεν ὁ περὶ οὐ ἀνωτέρω ἀξιωματικὸς ἐπέτυχε καθ' ὀλοκληρίαν.

Τέλος ὁ στρατηγὸς Βουλανζὲ ἐξέτελεσεν ὀριστικὰ πειράματα ἀφορῶντα τὴν χρῆσιν τῶν περιστερῶν ὡς ταχυδρόμων μεταξὺ τοῦ γενικοῦ σταθμοῦ ἐν Τύνιδι καὶ τῶν αὐτόθι στρατιωτικῶν ὑπὸ τῶν Γάλλων κατεχομένων μερῶν· ἐχρησιμοποίησε δὲ ταύτας κατὰ τὴν πορείαν αὐτοῦ πρὸς τὸ μεσημβρινὸν τῆς χώρας.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ τὰ πάντα διετέθησαν ὅπως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν νέος πόλεμος ἐκραγῇ, ἡ διὰ τῶν περιστερῶν ὑπηρεσία μὴ κανονισθῇ αὐτοσχεδίως, ὡς τὸ 1870, χρησιμεύσῃ δὲ ὡς μέσον ἀνταποκρίσεως μεταξὺ τῆς κεντρικῆς διευθύνσεως, τῶν διοικητῶν τῶν ὀχυρῶν θέσεων καὶ τῶν ἀρχηγῶν τῶν σωμάτων.

K*.

Η ΜΠΑΜΙΑ

Ἐν προηγουμένῳ δελτίῳ τῆς Ἐστίας ἀνώνυμος συμπληρῶν τὰ περὶ τῆς καταγωγῆς τῆς μπάμιας σημειοῖ, ὅτι « ἡ λέξις μπάμια εἶνε καθαρῶς τουρκικὴ ».

Ἀφοῦ καὶ ἡ μπάμια ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ γείνη ἀντικείμενον φιλολογικῆς ἐρεῦνης, ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ προσθεσωμεν χάριν αὐτῆς τὰ ἐπόμενα: Ἡ ὀθωμανικὴ γλώσσα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶνε κρῆμα τῆς τουρκικῆς, ἀραβικῆς καὶ περσικῆς, παρέλαβεν ἐκ δεκαοκτῶ ξένων γλωσσῶν 2,826 περίπου

λέξεις, ὅπως ἀπαριθμεῖ παραλαμβάνων αὐτάς ἐκ τοῦ *Δεχτζέ-ἰ-ὄσμανι* ὀδίασημος ἀσιανολόγος κ. Ἀλέξ. Καραθεοδωρῆς. Καίτοι ἐν παρόδῳ σημειωτέον ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν παρ' ἐκάστης γλώσσης ληφθεισῶν λέξεων ποικίλλει ἀπὸ μιᾶς μέχρι χιλίων διακοσίων καὶ ὀγδοήκοντα, τριακόσαιο δ' ἐλήφθησαν ἐκ τε τῆς ἀρχαίας καὶ νεωτέρας ἑλληνικῆς. Πάσας τὰς προσληφθείσας σχολιάζων ὁ κ. Καραθεοδωρῆς ἀναφέρει περὶ μπάμιας τὰ ἀκόλουθα: « Ἡ μοναδικὴ καὶ μονήρης λέξις, ἣν ἡ ὀθωμανικὴ προσλαμβάνει ἐκ τῶν ἰδιωμάτων τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Ἀφρικῆς εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ νῦν πασιγνώστου λαχανικοῦ, τῆς μπάμιας (*Ketmie comestible, Ketmie combaud*), ἣτις ἦλθε τὸ πρῶτον ἐκ τῆς Ἀφρικῆς εἰς τὴν Συρίαν, καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅθεν πάλιν μετενεχθεῖσα εἰς Εὐρώπην λογίζεται παρὰ τισιν Ἀμερικανικὸν φυτὸν » (*). Ἄρα ἡ μπάμια μὴ οὔσα καθαρῶς τουρκικὴ, κατάγεται ἐκ τῆς Ἀφρικῆς, παρελάβομεν δ' αὐτὴν ἐκ τῆς τουρκικῆς, ἀφοῦ ἔκαμε τὸν γῦρον τοῦ κόσμου.

Γ. ΓΑΡ. ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΚΗΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐν Βελγίῳ ἰδρύθη πρὸ μικροῦ ἰδιαιτέρα τάξις ξεναγῶν ἀποκλειστικῶς χάριν τῶν ταξιδευουσῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων, αἵτινες δὲν συνοδεύονται ὑπὸ ἀνδρός. Ἡ πρόνοια δὲ αὕτη εἶνε λίαν ἐπιτυχῆς, καθόσον καὶ οἱ ξεναγοὶ οὔτοι καὶ διερμηνεῖς εἶνε πάντοτε ἐνδεδυμένοι ἀριστοκρατικώτατα καὶ ἔχουσι τρόπους τοῦ φέρεσθαι εὐγενεστάτους. Πληρῶνται δὲ καθ' ὀρισμένον ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας τίμημα, ἀπὸ τριῶν μέχρι πέντε φράγκων καθ' ὀλην τὴν ἡμέραν. Μεταξὺ δὲ τῶν ξεναγῶν τούτων εὐρίσκει τις ἐνίοτε πρόσωπα τῶν καλλιτέρων τάξεων τῆς κοινωνίας, καθόσον πολλοὶ χαρτοπαίχται ἀπολέσαντες ἐν Σπᾶ καὶ τὸν τελευταῖον αὐτῶν ὀβολόν, προμηθεύονται οὕτω τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Τελευταῖον νέα τις Ἀμερικανίς, εὐπρεπέστατα ἐνδεδυμένη, ἦλθε μόνη εἰς τὰς Βρυξέλλας καὶ ἀπετάθη εἰς τὴν Place Royale εἰς ἄθροισμὰ τι τοιούτων ξεναγῶν. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἐπροτίμησε νέον τινα ἀξιοπρεπέστατα καὶ καθαρώτατα ἐνδεδυμένον, ὃν ἔλαβεν ἐκ τοῦ βραχίονος. Ὁ ξεναγὸς ἠρώτησε παράτα μετὰ σεβασμοῦ ἂν ἡ δεσποινὴς ἦλθε δι' ἐργασίαν τινὰ εἰς Βρυξέλλαις ἢ ἂν ἦλθεν ἀπλῶς διὰ νὰ ἰδῇ τὰ ἀξιοθέατα τῆς πόλεως. Ἡ Ἀμερικανίς ἐβεβίωσε τὸ δεύτερον. Οὕτω ὁ ξεναγὸς τὴν ὀδήγησε εἰς τὸ πρῶτον μνημεῖον τῆς πόλεως, εἶτα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κατόπιν εἰς τὰ ἀξιοθέατα οἰκοδομήματα, ἐπεξήγῳν εἰς αὐτὴν καὶ περιγράφων τὰ πάντα ἐξαιρετα. Ἄλλ' ἐνῶ περιῆγεν αὐτὴν ἀπὸ μνημείου εἰς μνημεῖον καὶ διήγειρε τὸν θαυμασμόν τῆς, ἐθαύμαζεν αὐτὸς οὔτως τὰς

(*) Κόσμος, φυλλ. ΑΖ' σελ. 585, 586.